

The Role of Grasslands in a Green Future
Threats and perspectives in less favoured areas

**17th EGF Symposium 2013 23-26 June, Hof Conference Centre,
Akureyri, Iceland**

MATKAKERTOMUS

Kokous koostui kolmesta sessiosta: 'Improving eco-efficiency in mixed farming systems', 'Conservation of existing grasslands' ja 'Grasslands and biofuels'. Nurmien viljelyä tarkasteltiin avauspuheenvuoroissa maan hiilivarantojen lisääntymisen, rehuarvon, laidunnuksen ja biodiversiteetin sekä toisen sukupolven bioenergian tuotannon ja pysyvien laitumien bioenergiakäytön hyödyntämisen näkökulmista.

Yhden kokouksen avauspuheenvuoroista piti professori Odd-Arne Rognli Norjasta. Hänen alustuksensa käsitteli nurmikasvien geneettistä monimuotoisuutta ja sen säilyttämistä. Monet nurmikasvilajikkeet ovat jalostusohjelmissa lähtöisin luonnonpopulaatioista, jotka ovat edelleenkin tärkeä geneettisen vaihtelun lähde jalostukselle. Monet geenipankkien nurmikasviekotyypit on kerätty nk. luonnonniityiltä (semi-natural grasslands), joilla tarkoitetaan osittain hoidettua ekosysteemiä, jossa valtalajeina ovat luonnossa esiintyvät erilaiset heinälajit ja muut luonnonkasvit. Näillä luonnonniityillä esiintyy paikalliselle alueelle sopeutuneita nurmiheinäpopulaatioita, joiden geneettinen variaatio on runsas. Luonnonlaitumia esiintyy edelleen runsaasti Sveitsin Alpeilla (89% pysyvistä nurmista) Eun alueella pysyviä nurmia (permanent grasslands) on 33 % nurmialasta, mutta näistä vain osa on luonnonniittyjä. Esimerkiksi Norjassa pysyviä nurmia on koko nurmialasta 35% ja näistä luonnonniittyjä 20%. Monista maista, kuten Tanska ja Hollanti, pysyvät nurmet ovat kadonneet kokonaan intensiivisen viljelyn tieltä.

Luonnonniityillä nurmiheinät esiintyvät usein eristettyinä populaatioina muun kasvillisuuden seassa. Näiden alueiden lannoitus tai toistuvat niitot vähentävät perimän monimuotoisuutta. DNA merkkejä (ALFP, SSR, cpDNA) on käytetty tunnistamaan populaatioiden välillä ja sisällä esiintyvää vaihtelua sekä löytämään yhteys agronomisten ominaisuuksien kuten pysyvyys ja sato, kanssa. Nurmikasveilla geenimerkkejä on vielä vähän ja siksi tehtävä on haasteellinen. Agronomisten ominaisuuksien kanssa korreloivien merkkien löytyminen auttaisi ja nopeuttaisi luonnonniityiltä löydettyjen ekopopulaatioiden hyödyntämistä kasvinjalostuksessa.

EGF Executive Committee Meeting, 26.6.2013

EGF hallituksen kokous järjestettiin kokouksen aikana. Pääteemana olivat yhteenveto aiemmasta kokouksesta (Lublin 2012, Puola) sekä vuoden 2014 kokouksen sisällön suunnittelu. 25s EGF Symposium, 'The future of European grasslands' järjestetään 7.-11.9. Aberystwythissä, Isonsa Britanniaassa. Allekirjoittanut kirjoittaa yhdessä Pohjoismaisten tutkijoiden kanssa tulevan symposiumin avausohjelmaan yhteenvetona Pohjois-Euroopan nurmista (Helgadottir, Frankow-Lindberg, Seppänen Soegaard, Ostrem: European Grasslands overview: Nordic region). Vuoden 2015 symposium järjestetään Alankomaissa ('Grassland and forage in high output dairy farming systems') ja vuoden 2016 EGF yleiskokous Norjassa. Kokouksessa keskusteltiin paljon pitäisikö kokousten teemoista pitää tarkemmin kiinni. Tämä tarkoittaisi sitä, että runsas joukko esitelmistä jouduttaisiin tällöin hylkäämään. Islannin kokouksen sessioiden aihepiirien lisäksi kokouksessa esiteltiin paljon nurmiaiheisiä esitelmiä ja postereita, joiden aiheet eivät liittyneet painopisteisiin. EGF on kuitenkin tärkeä nurmitutkijoiden kokoontumisfoorumi ja osallistumisrajoituksia ei siksi

Mervi Seppänen

haluttu asettaa tulevaisuudessakaan. Jokainen kokousjärjestäjä arvioi kuitenkin tilanteen aina erikseen. EGF pyrkii myös aktiivisesti vaikuttamaan Horisontti2020 ohjelmaan varmistamalla, että nurmikasvit ovat ohjelmassa riittävästi esillä.

EGF presidentiksi, joka vastaa seuraavan symposiumin järjestämisestä, valittiin Athole Marshall (UK), uudet komitean jäsenet nimettiin Suomesta (allekirjoittanut), Virossa, Bulgariasta ja Bosnia/Herzegovinasta.

ESITELMÄT

Seppänen ym. 2013. The role of vernalization in freezing tolerance and tiller composition of forage grasses. Proceedings of the 17th symposium of the EGF, Akureyri, Iceland, 23-26 June 2013. ss. 297-299.

Jokela ym. 2013. Molecular regulation of flowering in timothy (*Phleum pratense* L.). Proceedings of the 17th symposium of the EGF, Akureyri, Iceland, 23-26 June 2013 ss. 291-293

Kooste kokouksen esitelmistä on nähtävillä

<http://www.egf2013.is/Pages/2362>